

Classe d'âge

	chambre particulière	chambre double et commune	<u>Garantie</u>	soins ambulatoires	soins dentaires
50-64 ans	113,31	106,94		108,58	120,32
65 ans et plus	109,17	111,98		107,93	100,00
global *	110,36	105,36		111,52	127,97

* indice basé sur la valeur indépendante des classes d'âge

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN GOVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST — REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2018/12917]

Omzendbrief betreffende de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018

Aan Dames en Heren Burgemeesters en Schepenen,
 Aan Mijnheer de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste
 Aanleg van Brussel,
 Aan Dames en Heren Voorzitters van de Hoofdstembureaus,
 Aan Mijnheer de Voorzitter van het Rechtscollege,
 Dames en Heren,

De volgende gemeenteraadsverkiezingen vinden plaats op 14 oktober 2018.

Gelieve hieronder een overzicht te vinden van de initiatieven die werden genomen betreffende de verkiezingen van 14 oktober 2018.

I. OP GEWESTELIJK NIVEAU: COORDINATIE VAN DE ORGANISATIE DOOR HET BESTUUR PLAATSELIJKE BESTUREN

Brussel Plaatselijke Besturen van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel is belast met de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen, alsook met de coördinatie van de activiteiten die betrekking hebben op deze verkiezingen.

Hiertoe werden 3 werkgroepen binnen deze administratie opgericht:

1) Een juridisch en administratief team: dit team is in het bijzonder belast met het opstellen van het geheel van juridische teksten (ordonnances, uitvoeringsbesluiten, technische en administratieve onderrichtingen, omzendbrieven, formuleren, ...) met het oog op de algemene organisatie van de verkiezingen en het informeren van de gemeenten en andere betrokkenen.

Deze werkgroep zal eveneens tot taak hebben overeenkomsten met derden op te stellen (NMBS, postdiensten, verzekeringen), het aantal raadsleden per gemeente vast te leggen, het maximumbedrag van verkiezingsuitgaven te bepalen die de partijen en de kandidaten mogen uitgeven, alsook vragen beantwoorden die door de verschillende betrokkenen zullen gesteld worden.

Contactpersonen :

Jimmy NYS : 02/800.32.40, jnys@gob.brussels

Christine VAN LIEDEKERKE : 02/800.32.28,
cvanliedekerke@gob.brussels

2) Een technisch en informaticateam: het werk van dit team bestaat uit de voorbereiding en de opvolging van de technische organisatie van de elektronische stemming.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

[C – 2018/12917]

Circulaire relative à l'organisation des élections communales du 14 octobre 2018

A Mesdames et Messieurs les Bourgmestres et Echevins,
 A Monsieur le Président du Tribunal de Première Instance de Bruxelles,
 A Mesdames et Messieurs les Présidents des bureaux principaux,
 A Monsieur le Président du Collège juridictionnel,
 Mesdames et Messieurs,

Les prochaines élections communales auront lieu le 14 octobre 2018.

Vous trouverez ci-dessous un aperçu des initiatives qui ont été prises en vue des élections du 14 octobre 2018.

I. AU NIVEAU DE LA REGION : COORDINATION DE L'ORGANISATION PAR L'ADMINISTRATION DES POUVOIRS LOCAUX

Bruxelles Pouvoirs Locaux du Service Public Régional de Bruxelles est chargé d'organiser les élections communales et de coordonner les activités liées à ces élections.

Pour ce faire, 3 groupes de travail ont été créés en son sein :

1) Un équipe chargée du travail juridique et administratif : elle assure la rédaction de l'ensemble des textes juridiques (ordonnances, arrêtés d'exécution, instructions techniques et administratives, circulaires, formulaires, ...) en vue de l'organisation générale des élections et de l'information des communes et autres intervenants.

Cette équipe a également pour tâche de rédiger des conventions avec des tiers (SNCB, services postaux, assurances), de fixer le nombre de conseillers par commune, de déterminer le montant maximum des dépenses électorales que peuvent débourser les partis et les candidats, ainsi que de répondre aux questions qui seront posées par les différents intervenants.

Personnes de contact:

Jimmy NYS : 02/800.32.40, jnys@sprb.brussels

Christine VAN LIEDEKERKE : 02/800.32.28,
cvanliedekerke@sprb.brussels

2) Une équipe chargée des aspects techniques et informatiques du vote : elle fait la préparation et le suivi de l'organisation technique du vote électronique.

In samenwerking met de Directie Overheidsopdrachten van het BPB stelt het, ondermeer, bijzondere bestekken op voor:

- de voorbereiding van de verkiezingen,
- de devolutie,
- de bekendmaking van de resultaten,
- bijhorend materiaal (geheugendragers, beveiligingsstrips, andere, ...),
- bijstand op de dag van de verkiezingen en,

Het controleert en neemt deel aan het opzetten van de website.

Het controleert de bestellingen van klein materiaal.

Het controleert ook het proces van het maken van de software voor de:

- de indiening van de kandidaturen,
- stemming,
- devolutie,
- bekendmaking.

Het staat ook in contact met het College van Experten.

Het wordt geïnformeerd door de certificatiedienst (die een certificaat aflevert dat de goede werking van het programma bevestigt door verschillende testen te doen).

Het gaat over tot verificatie en controle tijdens de fase van de voorlopige en definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten (informatisering van het proces door middel van software die toelaat de kandidaturen te registeren en te behandelen).

Contactpersonen :

Patrick TROUVEROY : 02/800.38.77, ptrouveroy@gob.brussels

Michael SCHRUWS: 02/800.33.30, mschruws@cirb.brussels

3) Een communicatieteam: dit team is belast met het ontwerp en het beheer van een website die sinds februari 2018 operationeel is. Deze laat toe aan verschillende betrokkenen om noodzakelijke informatie te verzamelen, wetgeving te raadplegen, documenten en formulieren die voor de voorzitters van de stem- en hoofdbureaus van nut zijn te raadplegen en af te drukken en men kan er terecht met alle vragen over de verkiezingen. Bovendien moet dit team instaan voor de coördinatie van de gewestelijke en plaatselijke initiatieven, van plaatselijke verenigingen, alsook van maatregelen van andere Brusselse, Europese en internationale instellingen.

Het communicatieteam verschaft alle noodzakelijke informatie aan de personen die zich wensen in te schrijven om deel te nemen aan de verkiezingen, en sensibiliseert de Belgische en niet-Belgische kiezers om aan de stemming deel te nemen.

Website = <https://verkiezingen2018.brussels>

Contactpersoon :

Hélène HERMAN : 02/800.30.43 hherman@sprb.brussels

II. INITIATIEVEN INZAKE REGELGEVING

Er zijn een aantal wijzigingen aangebracht aan het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek en aan de ordonnantie houdende de organisatie van de elektronische stemming. Hierover werd een aparte omzendbrief opgesteld¹.

III. VASTSTELLING VAN DE MAXIMUMBEDRAGEN VAN DE VERKIEZINGSUITGAVEN.

In toepassing van artikel 5 van de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn, zal ik ten laatste op 4 september 2018 de maximaal toegelaten bedragen bekendmaken die zijn toegewezen voor de verkiezingspropaganda van de lijsten en kandidaten van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018.

IV. VERZEKERING VAN DE LEDEN VAN DE KIESBUREAUS.

Zoals in 2006 en 2012, zal het Gewest een verzekeringspolis afsluiten voor rekening van de gemeenten teneinde de leden van de kiesbureaus te verzekeren in de uitoefening van hun opdracht. Het Gewest zal nadien bij iedere gemeente haar aandeel terugvorderen pro rata van het aantal ingeschreven kiezers.

En collaboration avec la Direction des Marchés publics de BPL, elle rédige, entre autres, des cahiers spéciaux de charges pour :

- la préparation des élections,
- la dévolution,
- la publication des résultats,
- le matériel connexe (supports de mémoire, liens de sécurité, autres, ...),
- l'assistance le jour des élections,

Elle contrôle et participe à la mise sur pied du site Internet.

Elle contrôle les commandes sur le petit matériel.

Elle contrôle aussi le processus de création des logiciels :

- de dépôt des candidatures,
- de vote,
- de dévolution,
- de publication.

Elle est en contact avec le Collège des Experts.

Elle reste informée par le certificateur (qui délivre un certificat qui atteste de la fiabilité et du bon fonctionnement des programmes en faisant divers tests).

Elle procède à une vérification et un contrôle lors des phases d'arrêt provisoire et définitif des listes des candidats (Informatisation du processus via un logiciel permettant d'enregistrer et de traiter les candidatures).

Personnes de contact :

Patrick TROUVEROY : 02/800.38.77 ptrouveroy@sprb.brussels

Michael SCHRUWS : 02/800.33.30 mschruws@cirb.brussels

3) Une équipe chargée de la communication : elle assure la conception et la gestion d'un site internet qui est opérationnel depuis février 2018 et qui permet de rassembler les informations nécessaires aux différents intervenants, de consulter la législation, de consulter et d'imprimer les documents et formulaires utiles pour les présidents des bureaux principaux ou de vote et de poser des questions concernant les élections. Par ailleurs, cette équipe assure la coordination des initiatives régionales et locales, des associations locales et des mesures prises par d'autres institutions bruxelloises, européennes et internationales en matière d'information.

Ce groupe fournit toutes les informations nécessaires aux personnes qui souhaitent s'inscrire pour participer aux élections, et sensibilise les électeurs belges et non belges à la participation aux élections.

Site internet = <https://elections2018.brussels>

Personne de contact :

Hélène HERMAN : 02/800.30.43 hherman@sprb.brussels

II. INITIATIVES EN MATIERE DE REGLEMENTATION

Le Code électoral communal bruxellois et l'ordonnance organisant le vote électronique ont subi quelques modifications. Une circulaire a déjà été établie à ce sujet¹.

III. FIXATION DES MONTANTS MAXIMUM DES DEPENSES ELECTORALES.

En application de l'article 5 de la loi du 7 juillet 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des conseils provinciaux, communaux et de district et pour l'élection directe des conseils de l'action sociale, je communiquerai au plus tard le 4 septembre 2018 les montants maximum admis qui sont assignés à la propagande électorale des listes et des candidats pour les élections des conseils communaux du 14 octobre 2018.

IV. ASSURANCE DES MEMBRES DES BUREAUX DE VOTE

Comme en 2006 et 2012, la Région conclura une police d'assurance pour le compte des communes afin d'assurer les membres des bureaux de vote lors de l'exercice de leur mission. Ultérieurement, la Région réclamera auprès de chaque commune la part dont elle est redevable au prorata du nombre d'électeurs inscrits.

V. STEMMING VAN DE EUROPESE EN NIET-EUROPESE VREEMDELINGEN

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal aan iedere potentiële niet-Belgische kiezer een schrijven richten waarbij deze ingelicht wordt over zijn recht om deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen en over de dienaangaande praktische bepalingen, vergezeld van een kopie van het formulier dat naar de gemeenten moet worden teruggestuurd en een antwoordveloppe.

Het Gewest zal bovendien een sensibilisatiescampagne opstarten die zal gevoerd worden via verenigingen actief in het intercultureel domein.

VI. OPLEIDING VAN DE VOORZITTERS EN DE SECRETARISSEN VAN DE STEMBUREAUS

Artikel 11bis BGKWB, dat voorziet dat het hoofdbureau een opleiding organiseert ten behoeve van de voorzitters en secretarissen van de stembureaus heeft enkel betrekking op de stemming op papier. Daar het elektronisch stemsysteem is uitgebreid tot de 19 Brusselse gemeenten voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018, is dit artikel 11bis niet van toepassing op de volgende verkiezingen.

De opleidingen ten behoeve van de voorzitters, de voorzitterplaatsvervangers, de secretarissen en adjunct-secretarissen van de stembureaus worden georganiseerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op basis van artikel 10/1 van de ordonnantie van 12 juli 2012 houdende de organisatie van de elektronische stemming voor de gemeenteraadsverkiezingen.

De betrokken personen zijn dus de voorzitter, voorzitterplaatsvervanger, secretaris en adjunct-secretaris van het stembureau. Daarenboven voorziet de wetgeving dat er minstens 1 voorzitterplaatsvervanger per 5 voorzitters moet worden aangeduid, zodat er een reserve van voorzitters is. Deze voorzitter-plaatsvervangers zullen ook de opleiding moeten volgen.

Er worden twee opleidingssessies voorzien per persoon.

De opleiding zal worden georganiseerd volgens het principe "train-the-trainer". Leden van het gewestelijk verkiezingsteam zullen een opleiding geven aan ambtenaren van de gemeenten. Deze gemeentelijke ambtenaren zullen nadien de opleiding geven aan de leden van de stembureaus.

De opleiding gegeven door het Gewest zal begin september plaatsvinden. De gemeenten zullen hiervoor nog worden gecontacteerd teneinde hen de nodige inlichtingen te geven.

VII. PRESENTIEGELDEN

Zoals in 2006 en 2012, staat het de gemeenten vrij om het bedrag van de presentiegelden voor de leden van de kiesbureaus voor de dag van de verkiezingen vast te leggen binnen de grenzen gesteld door de Regering in het Besluit van 30 maart 2006 tot vaststelling van het bedrag van het presentiegeld en de reisvergoeding van de leden van de kiesbureaus voor de gemeenteraadsverkiezingen. De maxima voor de presentiegelden zijn de volgende:

- voorzitter hoofdbureau: 150 euro;
- secretaris hoofdbureau: 120 euro;
- bijzitters hoofdbureau: 115 euro;
- voorzitters stem- en stemopnemingsbureaus: 90 euro;
- secretarissen, aanvullende secretarissen en bijzitters stem- en stemopnemingsbureaus: 85 euro.

Overeenkomstig dit besluit staan de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zelf in voor de uitvoering van de betalingen van de presentiegelden betreffende de gemeenteraadsverkiezingen of ze kunnen beslissen zelf een contract af te sluiten met de Post voor de uitvoering van de betaling van de presentiegelden.

Overeenkomstig hetzelfde besluit kunnen presentiegelden toegekend worden aan de leden van het hoofdbureau voor de voorbereidende vergaderingen (maximaal 8 vergaderingen). Voor deze vergaderingen is het presentiegeld beperkt tot maximaal:

- voorzitter: 80 euro;
- secretaris: 70 euro;
- bijzitters: 65 euro.

Een plaatsvervanger die zich de dag van de verkiezing 's morgens aangeboden heeft bij het stembureau, maar die niet heeft moeten zetelen in het stembureau heeft geen recht op het presentiegeld voor die dag.

Nieuw in 2018 is het presentiegeld voor de deelname aan de opleiding van de leden van de stembureaus.

V. VOTE DES ETRANGERS EUROPEENS ET NON-EUROPEENS

La Région de Bruxelles-Capitale adressera un courrier à chaque électeur non belge pour l'informer de son droit de participer aux élections des conseils communaux. Ce courrier sera accompagné du formulaire d'inscription ainsi que d'une enveloppe permettant de le renvoyer à la commune.

Une campagne de sensibilisation sera également mise en place par la Région. Celle-ci sera menée via des associations actives dans le domaine interculturel.

VI. FORMATION DES PRESIDENTS ET SECRETAIRES DES BUREAUX DE VOTE

L'article 11bis du CECB qui prévoit que le bureau principal organise une formation à l'intention des présidents et secrétaires des bureaux de vote, a uniquement trait au vote papier. Etant donné que pour les élections communales du 14 octobre 2018, le système de vote électronique est étendu aux 19 communes bruxelloises, cet article 11bis n'est dès lors pas d'application pour ces élections.

Les formations à l'intention des présidents, présidents-suppléants, secrétaires et secrétaires-adjoints des bureaux de vote sont organisées par la Région de Bruxelles-Capitale sur base de l'article 10/1 de l'ordonnance du 12 juillet 2012 organisant le vote électronique pour les élections communales.

Les personnes concernées sont donc les présidents, présidents-suppléants, secrétaires et secrétaires-adjoints des bureaux de vote. Par ailleurs, la législation prévoit désormais qu'il faut au moins désigner un président-suppléant pour 5 présidents de bureaux de vote, de manière à avoir une réserve de présidents de bureau de vote. Ces présidents suppléants seront amenés à suivre également la formation.

Les formations se dérouleront en deux sessions.

Les formations seront organisées selon le principe de « train-the-trainer » ce qui signifie que les membres de l'équipe élection de Bruxelles pouvoirs locaux formeront les fonctionnaires communaux qui eux-mêmes formeront les membres des bureaux de vote concernés.

Les formations données par la Région auront lieu début septembre. Les communes seront contactées ultérieurement à ce sujet afin de leur fournir toutes les informations nécessaires.

VII. JETONS DE PRÉSENCE

Tout comme en 2006 et 2012, les communes sont libres de fixer le montant des jetons de présence des membres des bureaux électoraux pour le jour des élections dans la limite fixée par le Gouvernement dans son arrêté du 30 mars 2006 fixant le montant des jetons de présence et des indemnités de déplacement des membres des bureaux électoraux pour les élections communales. Ces plafonds sont fixés comme suit:

- pour le président du bureau principal : 150 euros
- pour le secrétaire du bureau principal : 120 euros
- pour les assesseurs du bureau principal : 115 euros
- pour les présidents des bureaux de vote et de dépouillement : 90 euros
- pour les secrétaires, secrétaires adjoints et assesseurs des bureaux de vote et de dépouillement : 85 euros.

Conformément au même arrêté, les communes de la Région de Bruxelles-Capitale se chargent elles-mêmes de l'exécution de paiement des jetons de présence concernant les élections communales ou décident de conclure elles-mêmes avec la Poste un contrat portant exécution du paiement des jetons de présence.

Conformément au même arrêté susmentionné, un jeton de présence peut être octroyé aux membres du bureau principal pour les séances préparatoires (maximum 8 séances). Pour ces séances, le jeton de présence est limité de la manière suivante :

- pour le président : 80 euros
- pour le secrétaire : 70 euros
- pour les assesseurs : 65 euros.

Un assesseur-suppléant qui s'est présenté au bureau de vote le matin des élections mais qui n'a pas dû siéger n'a pas droit à un jeton de présence.

La nouveauté en 2018 est le jeton de présence qui est versé pour la participation aux formations pour les membres du bureau de vote.

Het presentiegeld voor de opleiding werd vastgelegd op een bedrag van 12,50 euro per opleidingsssessie, en de volledige opleiding omvat twee opleidingssessies zodat het presentiegeld bijgevolg op een totaal van 25 euro per opleiding komt.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt de kost van het presentiegeld voor de opleiding op zich en de uitbetaling ervan wordt uitgevoerd door de gemeenten, eventueel samen met het presentiegeld van de leden van de kiesbureaus voor de dag van de verkiezingen. Nadien zullen de gemeenten aan het Gewest de terugbetaling van het uitbetaalde bedrag kunnen vragen door middel van een schuldvordering. Verdere instructies betreffende de praktische modaliteiten ervan zullen later worden meegeleerd.

VIII. REGLEMENTERING BETREFFENDE DE VERKIEZINGSAANPLAKKING

Overeenkomstig artikel 7, § 2, van de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden en de gemeenteraden, de districtsraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn, zal een besluit betreffende de algemene regels inzake het aanbrengen van verkiezingsaffiches en het organiseren van gemotoriseerde optochten.

Vroeger was de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad bevoegd en nam hij traditiegetrouw een politiebesluit vóór elke verkiezing (bijvoorbeeld het politiebesluit van 11 februari 2014). Dit besluit bevatte enkele maatregelen teneinde de openbare orde te verzekeren:

- Verbod om de verkiezingsaffiches 's nachts aan te plakken.
- Verbod om in het kader van de verkiezingen gemotoriseerde optochten op de openbare weg te organiseren, behalve mits toelating.
- Openingsuren van de stembureaus.
- Herinnering aan wat verboden is door de voormelde wet van 7 juli 1994: verbod gadgets te verspreiden, verbod campagne te voeren via telefoon, sms enz.... .

Deze materie valt nu onder mijn bevoegdheid, maar het moet worden benadrukt dat eveneens de gemeenteraden een complementaire rol hebben in deze materie op basis van artikel 119 van de Nieuwe Gemeentewet en hun algemene politiebevoegdheid.

Ik raad de gemeenten die panelen ter beschikking stellen voor verkiezingsaffiches aan een reglement aan te nemen dat de manier vaststelt waarop de beschikbare plaatsen verdeeld worden onder de verschillende lijsten, en een beschermingssysteem te voorzien voor de panelen, met als doel de strijd tegen de wederkerende overplakking die een enorme verspilling van energie en papier vertegenwoordigt en die orzaak is van agressiviteit onder de militanten.

Met betrekking hiermee herinner ik aan de regel dat de toekenning van panelen aan lijsten op basis van de taalkundige en politieke representativiteit van groepen in het Brussels gewestelijk Parlement erkend is als objectief criterium. Andere verdeelsystemen mogen natuurlijk ook worden toegepast.

IX. HET AANTAL SCHEPENEN

Met de Ordonnantie van 25 januari 2018 betreffende de beperking van het aantal gemeentelijke mandatarissen en de invoering van nieuwe maatregelen inzake goed bestuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt het aantal schepenen bevroren op het aantal van 2012. Deze neutralisatie geldt enkel voor de gemeenteradsverkiezingen van 2018. De ordonnantie bepaalt het als volgt:

Bij de gemeenteradsverkiezingen van 2018, stelt de Regering, in afwijking van het eerste lid en onvermindert de toepassing van de volgende leden, enkel de rangschikking van de gemeenten op in overeenstemming met artikel 8. Het aantal te verkiezen schepenen dat werd vastgesteld ter gelegenheid van de volledige vernieuwing van de gemeenteraden van 2012 blijft van toepassing bij de volledige vernieuwing van 2018.

X. EVENWICHTIGE AANWEZIGHEID VAN MANNEN EN VROUWEN IN DE GEMEENTECOLLEGES

De ordonnantie van 1 maart 2018 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet teneinde een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in de gemeentecolleges te waarborgen (B.S. 12 maart 2018) voorziet een nieuw principe van pariteit in het College van Burgemeester en Schepenen: er moeten evenveel schepenen van het mannelijk als van het vrouwelijk geslacht zijn. Er is een vrijstelling voorzien van zodra er minstens een derde van de leden van het college van het een of ander geslacht zijn.

Le montant de ce jeton de présence est fixé à 12.50 euros par session de formation et la formation complète comporte deux sessions. Par conséquent, le montant total du jeton de formation s'élève donc à 25 euros.

La Région de Bruxelles-Capitale prend en charge le cout de ces jetons de présence lors des formations mais le paiement de celui-ci aux personnes concernées sera effectué par les communes éventuellement en même temps que le versement du jeton de présence versé aux membres des bureaux de vote pour le jour des élections. Ensuite, les communes demanderont à la Région le remboursement des montants ainsi payés via une déclaration de créance. Des instructions plus précises au sujet des modalités pratiques vous seront communiquées ultérieurement.

VIII. REGLEMENTATION DE L'AFFICHAGE ELECTORAL

Conformément à l'article 7, § 2, de la loi du 7 juillet 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des conseils provinciaux, communaux et de district et pour l'élection directe des conseils de l'action sociale, un arrêté de police sera adopté relativement à l'affichage électoral et aux règles à respecter concernant le transport d'affiches et l'organisation de caravanes motorisées.

Antérieurement c'était de gouverneur de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale qui prenait un arrêté de police avant chaque scrutin (par exemple l'arrêté de police de 11 février 2014). Cet arrêté contenait quelques mesures afin de garantir l'ordre public :

- Interdiction de mettre en place les affiches électorales la nuit.
- Interdiction d'organiser des caravanes motorisées sur la voie publique dans le cadre des élections, sauf autorisation.
- Heure d'ouverture des bureaux de vote.
- Rappel des interdictions établies par la loi du 7 juillet 1994 susmentionnée : interdiction de distribution de gadget, de campagne par téléphone, fax ou SMS, etc... .

Cette matière relève dorénavant de ma compétence, mais, il convient de souligner que les conseils communaux ont également un rôle complémentaire à jouer en la matière sur base de l'article 119 de la nouvelle loi communale et de leur compétence de police générale.

Je recommande aux communes qui mettent des panneaux à disposition pour l'affichage électoral d'adopter un règlement déterminant la manière de répartir les espaces disponibles entre les différentes listes, et de prévoir un système de protection de ces panneaux, ceci dans le but de lutter contre l'inconvénient de surcollage incessant qui représente un gaspillage énorme d'énergie et de papier et qui est source d'agressivité entre les militants.

A ce sujet je rappelle que la règle de l'attribution des panneaux aux listes sur base de la représentativité linguistique et politique des groupes au sein de Parlement régional bruxellois a été reconnue comme un critère objectif. D'autres systèmes de répartition peuvent évidemment être mis en œuvre.

IX. LE NOMBRE D'ECHEVINS

L'ordonnance du 25 janvier 2018 relative à la limitation du nombre de mandataires communaux et à l'institution de nouvelles mesures de gouvernance en Région de Bruxelles-Capitale a gelé le nombre d'échevins sur base du nombre établi en 2012. Cette neutralisation ne vaut que pour les élections communales de 2018. Cette ordonnance dispose ce qui suit :

En ce qui concerne les élections communales de 2018, par dérogation à l'alinéa 1er et sans préjudice de l'application des alinéas suivants, le Gouvernement établit uniquement la classification des communes conformément à l'article 8. Le nombre d'échevins à élire établi à l'occasion du renouvellement intégral des conseils communaux de 2012 reste d'application pour le renouvellement intégral de 2018.

X. PRESENCE EQUILIBREE DES HOMMES ET DES FEMMES AU SEIN DU COLLEGE DES BOURGMESTRE ET ECHEVINS

L'ordonnance du 1er mars 2018 modifiant la Nouvelle loi communale afin d'assurer une présence équilibrée de femmes et d'hommes au sein des collèges (Moniteur belge du 12 mars 2018) prévoit un nouveau principe de parité au sein du collège communal: il doit désormais y avoir autant d'échevins de sexe masculin que féminin. Une dérogation est prévue à partir du moment où au moins un tiers des membres du collège sont de l'un ou l'autre sexe.

Van het pariteitsprincipe kan slechts worden afgeweken als ten minste een derde van de leden van het college van burgemeester en schepenen van een ander geslacht is dan de anderen.

Om die verhouding te bepalen, kan uitzonderlijk worden gebruikgemaakt van de volgende twee mogelijkheden :

- de OCMW-voorzitter kan worden meegeteld;
- de eerst verkozen schepen onder hen die behoren tot de minderheidstaalgroep in het college van burgemeester en schepenen, die de toepassing mogelijk maakt van artikel 279 van de Nieuwe gemeentewet en van artikel 46bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, kan niet worden meegeteld in de berekening van het aantal leden van het college van burgemeester en schepenen.

De ordonnantie voorziet tevens andere uitzonderingen op het principe van de pariteit:

- Indien alle lijsten die de meerderheid vormen, niet het aantal verkozenen bevatten om te voldoen aan de cijfers waarin daarin wordt voorzien, worden alle verkozenen van het geslacht dat in de minderheid is en die voorkomen op de lijsten die de meerderheid vormen, voorgedragen als kandidaten voor de functies van schepenen of burgemeester en/of worden vermeld als kandidaat-voorzitter van het OCMW, voor zover ze hun akkoord geven voor deze voordracht;
- Ingeval een schepen wordt vervangen in de loop van de legislatuur, mag de voorgedragen nieuwe kandidaat alleen in bepaalde gevallen van een ander geslacht zijn dan de vervangen schepen.

XI. OPMAAK KIEZERSLIJSTEN

De kiezerslijst wordt overeenkomstig artikel 3 van het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek door het college van burgemeester en schepenen vastgesteld op 1 augustus. Voor meer verduidelijking betreffende de praktische modaliteiten van de opmaak van deze lijst verwijst ik u naar de omzendbrief van de Minister van Binnenlandse zaken van 19 maart 2018 getiteld "Bestelling van de kiezerslijsten".

XII. VERZENDING KIEZERSLIJSTEN

Het ministerieel besluit van 17 april 2018 tot vaststelling van de wijze van verzending en het formaat onder hetwelke de kiezerslijst verzon den wordt aan de Regering door de gemeenten preciseert de wijze van verzending die moet worden gebruikt.

De kiezerslijst moet zoals in 2012 nog steeds als CSV-bestand ingedeeld in kolommen worden verzon den. De lijst mag per e-mail of op een usb-sleutel geleverd worden. De levering op een cd-rom is niet meer toegelaten.

Het e-mail-adres waarnaar de kiezerslijst mag worden verzon den is verkiezingen@gob.brussels.

XIII. VOLMACHT

De kiezers die zich om andere dan beroeps-of dienstredenen in het buitenland bevonden konden bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 een verklaring op erewoord afleggen om van de burgemeester een attest te krijgen om bij het volmachtformulier te voegen, in de hypothese dat ze geen bewijsstukken hadden om hun verblijf in het buitenland op de dag van de verkiezingen te bewijzen. De mogelijkheid van de verklaring op erewoord is nu afgeschaft. De kiezer die zich in deze situatie bevindt zal hier de bewijsstukken van moeten voorleggen aan de burgemeester of zijn afgevaardigde. De burgemeester zal dan een attest afleveren (zie het ministerieel besluit van 23 maart 2018² tot vaststelling van het model van het volmachtformulier voor de gemeenteraadsverkiezingen, alsook het model van attest afgegeven door de burgemeester krachtens artikel 42bis, § 1 van het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek).

Ik dank jullie voor jullie medewerking. Met de meeste hoogachting.

De Minister-President,
R. VERVOORT

Notas

¹ Omzendbrief van 14 maart 2018 betreffende de wijzigingen aan het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek en de ordonnantie van 12 juli 2012 houdende de organisatie van de elektronische stemming voor de gemeenteraadsverkiezingen.

² <https://verkiezingen2018.brussels/sites/default/files/2018-05/MB-23%20maart%202018-model%20van%20het%20volmacht-formulier.pdf>

Il peut être dérogé au principe de parité si au minimum un tiers des membres du collège des bourgmestre et échevins sont de sexe différent des autres.

Pour calculer cette proportion, il peut exceptionnellement être fait usage des deux possibilités suivantes:

- le président du CPAS peut être comptabilisé;
- l'échevin premier élu parmi ceux de qui l'appartenance linguistique est minoritaire au sein du collège des bourgmestre et échevins, permettant l'application de l'art. 279 NLC et de l'art. 46bis de la loi spéciale du 12.01.1989 sur les Institutions bruxelloises, peut ne pas être comptabilisé dans le calcul du nombre de membres du collège des bourgmestre et échevins.

L'ordonnance prévoit également d'autres exceptions à ce principe de parité:

- Si l'ensemble des listes formant la majorité ne comprend pas le nombre d'élus permettant de rencontrer les chiffres prévus, l'ensemble des élus du sexe qui est minoritaire et qui figurent sur les listes formant la majorité sont présentés comme candidats aux postes d'échevin ou de bourgmestre et/ou sont signalés comme candidat président de CPAS, pour autant qu'ils ou elles marquent leur accord quant à cette présentation ;
- En cas de remplacement d'un échevin en cours de législature, le nouveau candidat présenté peut, dans certains cas énumérés par la présente ordonnance, être de sexe différent de celui de l'échevin remplacé.

XI. ETABLISSEMENT DES LISTES DES ELECTEURS

Conformément à l'article 3 du Code électoral communal bruxellois, le collège de bourgmestre et échevins dresse la liste des électeurs le 1er août. Pour plus de précision sur les modalités pratiques relatives à l'établissement de cette liste, je vous renvoie vers la circulaire du Ministre de l'Intérieur de 19 mars 2018 intitulée « Commande des listes d'électeurs ».

XII. TRANSMISSION DES LISTES D'ELECTEURS AU GOUVERNEMENT

L'arrêté ministériel du 17 avril 2018 déterminant le mode de transmission et le format sous lequel la liste des électeurs est transmise au Gouvernement par les communes précise le format de transmission qui doit être utilisé.

Il s'agit comme en 2012 d'un fichier établi sous le format CSV doté d'un séparateur de colonnes. Les listes peuvent être transmises soit via e-mail ou sur un clé USB. La transmission via un cd-rom n'est plus permise.

L'adresse électronique à laquelle la liste électorale peut être envoyée est elections@sprb.brussels.

XIII. PROCURATION

Pour les élections communales de 2012, les électeurs qui, le jour des élections, se trouvaient à l'étranger pour des raisons autres que professionnelles pouvaient faire une déclaration sur l'honneur afin d'obtenir un certificat du bourgmestre à joindre à la procuration, dans l'hypothèse où il ne disposait pas de pièces justificatives permettant de prouver leur absence du territoire le jour des élections. Cette possibilité est maintenant supprimée. L'électeur qui se trouve dans cette situation doit fournir les pièces justificatives au bourgmestre ou à son délégué. Le bourgmestre délivre alors le certificat à joindre à la procuration (voyez l'arrêté ministériel (RBC) du 23 mars 2018² déterminant le modèle du formulaire de procuration pour les élections communales, ainsi que le modèle du certificat à utiliser par le bourgmestre, visés à l'article 42bis, § 1, du Code électoral communal bruxellois).

Je vous remercie pour votre bonne collaboration et vous prie d'agréer l'assurance de ma considération distinguée.

Le Ministre-Président,
R. VERVOORT

Notes

¹ Circulaire du 14 mars 2018 relative aux modifications apportées au Code électoral communal bruxellois et à l'ordonnance du 12 juillet 2012 organisant le vote électronique pour les élections communales.

² <https://elections2018.brussels/sites/default/files/2018-05/AM-23%20mars%202018-mod%C3%A8le%20formulaire%20procuration.pdf>

WETTELIJKE BEKENDMAKINGEN EN VERSCHILLENDEN BERICHTEN PUBLICATIONS LEGALES ET AVIS DIVERS

Ruimtelijke Ordening

Stad Lommel

Onderzoek de commodo et incommodo

Het Stadsbestuur van Lommel deelt mee dat een openbaar onderzoek ingesteld wordt inzake de verlegging van Buurtweg nr. 85 t/p Dorp, opgenomen in de Atlas der Buurtwegen van Lommel.

Het ontwerp met de daarbij horende stukken ligt ter inzage van het publiek bij de Dienst Economie, Huis van de Stad, Hertog Janplein 1, 3920 Lommel, geopend alle werkdagen, van 9 tot 12 uur en evt. op afspraak.

Het desbetreffende onderzoek zal aanvangen op 10/07/2018 en wordt gesloten op 08/08/2018.

Bezwaren of opmerkingen kunnen gedurende deze periode schriftelijk en onder gesloten omslag worden ingediend ter attentie van het College van Burgemeester en Schepenen, Hertog Janplein 1, 3920 Lommel.

(7292)

Stad Zottegem

Bericht van openbaar onderzoek

Het college van burgemeester en schepenen van de Stad Zottegem deelt mee dat een openbaar onderzoek wordt geopend over het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) « Voetbalclub E. E. Grotensberge », voorlopig aangenomen door de Gemeenteraad op 28 mei 2018.

Het ontwerp RUP, omvattende de toelichtingnota, plannen en stedenbouwkundige voorschriften ligt samen met de plan-mer-screeningnota ter inzage van het publiek aan de balie « Ruimte », Sanitarygebouw, G. Schockaertstr. 7, 9620 Zottegem, van 9 juli tot en met 6 september 2018, op werkdagen in de voormiddag van 9 uur tot 11 u. 30 m. Men kan dit ontwerp ook raadplegen op de website www.zottegem.be

Eventuele bezwaren en opmerkingen over dit plan worden binnen deze termijn schriftelijk gericht aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (GECORO), G. Schockaertstr. 7, 9620 Zottegem. Men kan dit ook tegen ontvangstbewijs afgeven op het secretariaat van de Stad (Sanitarygebouw).

(7309)

Gemeente Kortemark

Bekendmaking

De burgemeester van de gemeente Kortemark bevestigt dat het bericht betreffende het ingestelde onderzoek van « commodo et incommodo » over :

Goedkeuring van het voornemen tot het afschaffen van de Sentier 51 (tussen Staatsbaan - Den triangel nr 2 - Hoogledestraat - Staatsbaan 85 - Amersveldstraat te Kortemark).

De voormalde dossier, zoals beslist door de gemeenteraad in zitting bijeen op 25 juni 2018, ligt integraal met al zijn bijlagen, gedurende de hierna vermelde periode van openbaar onderzoek, ter inzage op de volgende plaats : in de infodienst onthaalbalie van de gemeente, gemeentehuis - gelijkvloers, Stationsstraat 68, te Kortemark.

Het openbaar onderzoek wordt gehouden van zaterdag 7 juli 2018, om 00.00 uur, tot en met zondag 5 augustus 2018, om 11 uur, en het wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze :

- Aangekondigd op de website www.kortemark.be van de gemeente Kortemark.
- Gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*.
- Per aangetekend schrijven aan de eigenaars van de betrokken percelen en aan de eigenaars van de aangrenzende percelen toegestuurd.
- Aangeplakt aan de pui van het gemeentehuis en ter plaatse aan de betrokken sentier.
- Medegedeeld aan de bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen.

Opmerkingen en bezwaren kunnen, volgens art. 1, § 4, lid 2 van het besluit van de Vlaamse regering d.d. 20/06/2014, « uitsluitend » :

- hetzij worden afgegeven aan de infodienst van de gemeente, gemeentehuis, Stationsstraat 68, te Kortemark tegen ontvangstbewijs, op straffe van verval,

- hetzij worden opgestuurd per aangetekend schrijven, op straffe van verval, gericht aan het schepencollege, t.a.v. Stephan Terryn, stafmedewerker, dossier AG46, sentier nr. 51, Stationsstraat 68, te 8610 Kortemark.

Kortemark, 26 juni 2018.

(7310)

Gemeente Lovendegem

Bekendmaking definitieve vaststelling

Het college van burgemeester en schepenen brengt, overeenkomstig artikel 2.2.24 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, ter kennis aan de bevolking dat het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) « Zonevreemde Woningen : Schouwbroek » definitief werd vastgesteld door de gemeenteraad van Lovendegem bij besluit van 26 april 2018. RUP « Zonevreemde woningen : Schouwbroek » treedt in werking veertien dagen na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Het RUP « Zonevreemde woningen : Schouwbroek », het advies van de GECORO en het gemeenteraadsbesluit liggen ter inzage in het gemeentehuis, Kerkstraat 45, te 9920 Lovendegem, bij de dienst Omgeving, elke werkdag tijdens de openingsuren.

(7325)